

שבת
שלום

פרשת ויקרא

"ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמור".

רש"י: "ויקרא אל משה" לכל דברות ולכל אמירות ולכל צווים קדמה קריאה, לשון חבה.

שמלאכי השרת משתמשין בו, שנאמר: "וקרא זה אל זה".

תורה תמימה: "ויקרא אל משה וידבר" תניא, למה הקדים קריאה לדיבור, למדה תורה

דרך ארץ, שלא יאמר אדם דבר לחברו אלא אם כן קוראהו. (יומא, ד' ב').

רוצה לומר שלא יתחיל לדבר עמו פתאום.

וטעם הדבר, כדי שיכין עצמו השומע – לשמוע.

עמוס ברט

שעור פרשת השבוע: אליאב לזר

ימי החול		שבת	
4.59	זמן תפילין /טלית	17.29	הדלקת נרות
8.46	סוף זמן ק"ש	17.40	מנחה א' 14.00 ב' 17.40
17.52←17.50	שקיעה		ערבית ושיעור הרב
12.45	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
17.40	מנחה וערבית	11.30	קידוש
18.09	צאת הכוכבים	13.30	מנחה 12.30
20.10	ערבית	17.45	לימוד 'דור לדור'
		17.15	שיעור הרב
7.30	שחרית נוער	18.24	צאת השבת

כרשת ויקרא - על הקרבה ואל ההקרבה

זה עתה נפרדנו מספר שמות בתחושת התעלות גדולה, שכל חמשת פרשיות הסיום של הספר מביאים אותנו להתגלות היוצאת מבין הכרובים כפי שקראנו בסיום חומש שמות פרק מ'.

(לד) וַיִּכַּס הָעֲנַן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְקֹוֹק מְלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן:

(לה) וְלֹא יָכַל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֲנַן וַיִּכְבֹּד יְקֹוֹק מְלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן:

כאשר אנחנו נכנסים לספר ויקרא אנחנו עוברים לעבודה המעשית הנעשית בכל יום ע"י כל אדם.

אך ראשית עלינו להבין מהו הקרבן.

היטיב להסביר זאת הרב הירש בפירושו לספר ויקרא:

קרבן. מילה זו קשורה איפוא להוראת "הגשה" הקרבה, אך לרוע המזל קיבלה גוון של הוראת **חורבן**, **השמדה** ו**הפסד**, וזו זרה ואף מנוגדת למושג הקרבן העברי. אין להפריד בין הגשה לבין מתת, או מתנה, אך מושג הקרבן רחוק מכל אלה. הוא מצוי רק בהקשר של בין אדם למקום ואין להבין אותו אלא על פי הוראת השרש "קרב". הן פירוש קרב כמשמעו: להתקרב, להגיע לידי יחסים הדוקים עם פלוני. אמור מעתה התכלית והתוצאה של ההקרבה היא השגה חיובית של קיום נעלה יותר ומכאן שאין לייחס לה את ההוראה המנוגדת של חורבן, השמדה והפסד. במילים אחרות נאמר שהשימוש המודרני במילה קרבן כגון 'קרבונו שנהרגו בתאונת דרכים' הוא רחוק וזר ליהדות, הקרבן מבטא רצון והתקרבות אל הקב"ה. ואולי פן עמוק יותר השימוש בבעל חיים והקרבתו מביא לידי ביטוי את ההתקרבות אל ה' עד כדי מסירת הגוף, אך אז יבוא האיל מהסבך תמורת הגוף. כיצד מביאים תחושות אלו לחיינו היום? כבר חז"ל חשו שקרבונו התמיד צריכים לקבל מעמד שישפיע על כל יהודי וכך מתואר סדר העבודה במסכת תענית: אלו הן מעמדות: לפי שנאמר + במדבר כ"ח+ צו את בני ישראל את קרבני לחמי, וכי היאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו? התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות, על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהנים של לויים ושל ישראלים. הגיע זמן המשמר לעלות, כהנים ולויים - עולים לירושלים וישראל שבאותו משמר מתכנסין לעריהן וקוראין במעשה בראשית (בבלי תענית).

מכאן ראינו שעבודת שקרבן התמיד של כל יום היה אמנם קרב בירושלים אך היו נציגי ציבור שהיו בכל עיר ועיר - אלו אנשי המעמד שהיו מלויים בתפילה ובלימוד מהבית את הקרבנות הקרבים בירושלים.

למדונו חז"ל שכדי ליצור אוירה ומציאות של קרבן ציבור יש גם לתת ביטוי לכלל ישראל שבעריהם. ומוסיפה הבריתא תני רבי שמעון הכהנים והלויים וישראל ושיר מעכבין את הקרבן, ומנין שהשיר מעכב את הקרבן שנאמר 'לכפר על בני ישראל'. לאמר כדי שההתקרבות תהיה של כל הציבור הרי שצריך ארבעה דברים כהנים, לוויים, ישראל ושיר. היום נשאר לנו זכר לקרבן התמיד, המעמד בבית הכנסת והשיר שהוא תפילה. לאחרונה יצא לי להדריך נוער בבית הכנסת שלנו ולנסות להעביר משהו מתחושת 'קרבת אלקים' והחיבור של תפילה אישית וציבורית. והשבוע אמר לי ילד חמוד 'חבל שבישוב שלי אין בית כנסת' איחלתי לו שבמהרה יבנה... ואסיים בתקווה שבאמת המקדש מעט שלנו יוביל אותנו להתקרבות כלפי שמיא ולהתקרבות חברים למעשים טובים ואולי אף נראה ברכת שמים.

חֲזַק וְנִתְחַזְקָה בְּעֵד עֲמֵנוּ וּבְעֵד עָרֵי אֱלֹקֵינוּ וַיְקַוֶּה הַטֹּב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: (דברי הימים א פרק יט)

כ"ג ט'

השבת פ' ויקרא בשעה 13.30 יתקיים בבית משפחת שנון שיעור בנושא "העברית כשפה טבעית וגמישה".

השיעור מוקדש לזכרם של אבי אברהם שנון ובתנו שרה ז"ל. מנחה כרגיל בשעה 14.00.

אליהוא וחנוש

נר ז'כרון-

(תשמ"ח)

ט' ניסן - יום פטירתו של חברנו בן ציון לנדאו ז"ל

(תשס"ט)

י"ב ניסן - יום פטירתה של בתנו שרה שנון ז"ל

דברי פרידה לזכרה של אנה פריימן ז"ל

אנה נולדה באורוגוואי עם אחיה התאום חיים-מרדכי ז"ל. הוריה הגיעו לאורוגוואי מרומניה. היא הייתה חברה בבני עקיבא. אחרי שסיימה את התיכון הגיעה לשנתיים להכשרה שהייתה בארגנטינה. [18-20] שם הכירה את פיפוקה ז"ל והתחתנו. יחד עלו לארץ בשנת 1952 והגיעו לסעד עם קבוצה של צעירים מדרום אמריקה. אנה עבדה במטבח ובטיפול חולים. במשך 15 שנה דאגה במסירות לתחזוקת בית הכנסת, ובנאמנות פרסה כל יום שישי את המפות הלבנות בבתי המדרש. היא גם עבדה במשך שנים במחסן בגדים, שם היא גיהצה חולצות ילדים וגם של חברים, לפני תקופת המגהצים בקיטור העבודה לא הייתה קלה אבל אנה עשתה אותה במסירות ובאהבה.

בתקופות מסוימות שרתה עליה המוזה. והיא כתבה שירים יפהפיים. נקרא כאן אחד מהם:

עם בוקרו של ניסן
האירה חמה שבצתיים
ציפורים באלפיהם ציזו
ושיחים נצורו
מתרדמת החורף.
ריח היסמין - באביב
בין הצלילים הירוקים
ורדים באינות הפורחים.
דשאינו עם שחר נושאים
וסופאים של רצון
ואורנים קטיפתיים
אנפיהם לרקיע לוקפים.
האלזרכת פורחת
ובושמה הנפלא
למרחקים נישא.

לקלרה בהר ולקלריטה המון תודות על מסירות הנפש שלכן במשך כל תקופת שהותה של אנה בבית אבות "דורות". אתן הייתן כל כך טובות ומסורות, שתזכו לבריאות טובה וכל טוב. אני הערכתי אתכן כל הזמן. הייתן לה כאחיות. אנה יקרה, בכל ביקור אצלך לא שכחת כמה שאת מתגעגעת לסעד, הביתה. והנה סוף סוף הגעת הביתה. ואני מקווה שרגבי אדמת סעד ינעמו לך.

שרה ד'קסון

.....

במשך ימי השבעה על אנה פריימן ז"ל, יתקיים לימוד משניות לעילוי נשמתה בזמן תפילת ערבית בבית הכנסת. ביום ראשון - האחרון לשבעה יתקיים מפגש לימוד נשים לעילוי נשמתה של אנה ז"ל, בבית שקמה בשעה 17.00.

קיבוץ סעד אבל על מותה של חברתנו

אנה פריימן ז"ל

תהא נשמתה צרורה בצרור החיים

זה היה השמוע:

האביב כבר כאן, גם סופות החול הראשונות, וגם הנקיונות לחג. הכל עדיין ירוק סביב, אפילו עזה נראית פתאום יפה, אבל כמאמר המשורר... "קצר פה כל-כך האביב". ועד שיצהיב הכול נשתדל ליהנות...

ביום חמישי: ב-30:2 אחה"צ, אירע "פיצוץ" בצינור מים ראשי של מקורות, סמוך לצומת כפר מימון. חבק ("קראוס" בלשון מקצועית), החליט על דעת עצמו, שהגיע הזמן לסיים את הקשר בין צינור האסבסט לצינור הפלדה. כתוצאה מכך הוצף שדה החיטה הסמוך, ומים רבים מילאו את דרכי המים, שכמעט עלו על גדותיהם. הודעה על הפסקת מים לבתים לא אחרה להגיע, והבטיחה שעד 8 מקסימום 9 בערב, תחודש אספקת המים. יש שהספיקו עוד לשטוף את הבית, ומנגד – ישנם רבים שהלכו לישון ללא מקלחת וגם צמאים. מוכרי הפלאפל הספיקו להתארגן בעוד מועד, והשירות לא נפגע. אספקת המים הקרים חודשה לאחר חצות, וכשעה לאחריה חודשה גם אספקת המים החמים. מתברר, שמיכל המים לשעת חירום, הנמצא ליד הרפת, מספק בחירום מים לרפת ולסככת הגזר, אך לא לבתי התושבים, מלבד בתי השכונה.

ביום שישי: התקיימה בבית הכנסת בסעד מסיבת הסידור לתלמידי כתות א' החמודים. כבר בשבת ניצפו בזמן התפילה מספר דרדקים הנושאים בידיהם סידורים חדשים-חדשים ובעיניהם אור והתרגשות ראשונית...

ביום ראשון: חגגה משפחת לנדאו בר מצווה לאיתמר סרלואי, הייתה זו חגיגה מיוחדת ומרגשת. האירוע נפתח בסדנת דרבוקות ששילבה ילדים ומבוגרים מכל גוני הקשת. המפעיל עניין את הקהל בכלי נגינה מיוחדים ומוזרים ושיתף את איתמר כחתן הערב. לאחר מכן הוזמנו כולם לסעודה. כל המוזמנים היו קשורים ישירות לאיתמר ובאו בשמחה לחוג אתו ועם המשפחה. היו ברכות וריקודים מכל הלב, והיו גם תודות מהמשפחה לאנשים רבים ושונים ששותפים בגידולו של איתמר. מרגש היה לראות את איתמר מוקף בכל כך הרבה חברים אוהבים שפרגנו לו ולמשפחה. בלטו במיוחד בני גילו משבט מעפילים בבני עקיבא ששימחו את איתמר ועשו לו כבוד של חתן. נאחל לו שיצליח להמשיך ולהתקדם יפה, ולמשפחה הרבה כוח להמשך.

ביום שלישי: נפרדנו מחברתנו הוותיקה **אנה-חנה פריימן** (לבית טווישר) ז"ל. אנה, שבלתה את שנות חייה האחרונות בבית אבות סיעודי בבאר שבע, הייתה קשורה מאד לסעד, ולנוף המיוחד שלה. ביטוי לכך נתנה בשירים שהשאירה אחריה. אנה לא זכתה להשאיר אחריה בית שגידל בנים ובנות, אבל בעזרת תרומתה הנדיבה עוד בחייה, זכינו לשפץ אצלנו בית לגרעין צב"ר. הבית קרוי על שמה- "**בית חנה**", ויקויים בה בעז"ה מאמר הנביא (ישעיה נוי): "**וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֻמֹּתַי יָד נָשִׁים, טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת; שֵׁם עוֹלָם אֶתֵּן לוֹ, אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת.**" מרגש היה לדעת שישנן חברות אשר לאורך השנים לקחו על עצמן לשמור על קשר רציף עם אנה, לנסוע, לבקר, לטייל איתה, ולהנעים מעט את שנותיה האחרונות. מרגש היה לראות גם את הציבור שנכח בהלוויה, ובא לחלוק לה כבוד אחרון. אשרינו שאנו זוכים לחיות בקהילה כזו.

כמו כן בשלישי השבוע, הסתיימה לה תחרות הצילום של ק.נ.ט. (קרן נזקי טבע). צילומו של **איתן ה.** זכה במקום השני בתחרות, וזיכה את איתן (יותר נכון את אשתו...), בטלפון נייד מסוג גאלקסי 3. במקום הראשון זכה, זו הפעם הרביעית, דובי קלעי ממשאבי שדה, עם צילום של ציפור (נץ). אמנם, הנושא הרשמי של התחרות היה צילומים בנושא חקלאות בארץ ישראל, אך שוב זכה צילום מהטבע... בהזדמנות זו, מבקש איתן להודות לכל אשר הצביעו בעדו ועזרו לו להגיע למקום השני המכובד.

בתחילת השבוע קיבלנו התרעות על להקות הארבה המתקדמות לעברנו, יחד עם החמסינים ראשוניים. מעט על הארבה: "המלחמה" בארבה ממשיכה כל בוקר, עת עסוקים טייסי הריסוס בהדברת להקות הארבה, במקום לרסס את שדות התפ"א והגזר. פריטים אחדים נראו גם בשדותינו ובשדות ברור חיל, ואנו מקווים שבמהרה ייעלמו מן האזור, ובעיקר שלא יטילו באדמה ביצים ודור המשך.

וביום רביעי: עם ערב, עלה עשן לבן ברומא – ואפיפור חדש נבחר, ואצלנו - ממשלה חדשה קמה.

לִיקָטָה לַהֲפֵה (אחֲלִיפָה אֶת יוֹרֵם אֶשֶׁר אִמְלָה כַּחֲוִיל)

ה ר ב ה א ר ב ה

מה נפלאה שפתנו? הכותרת לקוחה מפסוקים בספר בראשית, שאינם עוסקים לא בחגבים, לא בילק, חסיל, גזם, גובי (שלבי התפתחותו של הארבה – ע"פ הפרשנים ביואל ובנחום). המילים שבכותרת גם אינם דנים ב"רבה" רפורמית, האורבת לשוטרים המגיעים לרחבת הכותל – כדי לסלק את הנשים העטופות בטליתות... אף אין מדובר ב"ארבה" – שע"פ המילונים היא סוג של סירה, אסדה, דוברת, בוצית, רפסודה או ספינה. הצירוף "הרבה ארבה" בבראשית ג' הוא חלק מקללת חוה אם כל חי – הרבה ארבה עצבונך והרנך – בעצב תלדי בנים... ואילו מספר פרקים יותר מאוחר, בפרק טז', מלאך ה' מברך את הגר: הרבה ארבה את זרעך – ולא יספר מרב.

אבל אנו לא באנו לעסוק בדקדוקי לשון, - באנו להוסיף אל "ספר דברי הימים" לקבוצת סעד. המדובר במכת הארבה שפקדה את הנגב ואותנו באמצע שנות החמישים. בהמשך לסיפורו ההיסטורי של בני ארנון, בשבוע שעבר ב"עלים", רציתי להשלים פרט פיקנטי – הקשור לאותו יעף הדברה פרימיטיבי (כי באותם ימים טרם נודעו בארץ מטוסי ריסוס יעודיים). כזכור, השיטה היתה כזאת: היושבים במטוס ה"דקוטה" נאחזו (ואולי ליתר בטחון גם נקשרו?) בקירות המטוס - וביד הפנויה אחזו בשק חומר הריסוס והשתדלו לפזר את החומר קמעא קמעא מבעד לפתח ההצנחה. אך דא עקא, עקב חוסר נסיונם במלאכה מעין זו – קרה שאחד השקים נפל בשלמותו ארצה. ליצני הדור, שבאותה שעה עמדו וחזו בפלא המעופף, הפליטו שתי תגובות: א) צריך לברך "הגומל" שנפל רק השק ולא משליכו עמו. כן צריכים גם אנו, העומדים ביבשה לברך שלא עלינו נפל השק. ב) דבר אחד ברור: החגבים שעליהם נפל השק המלא – הם בוודאי נהרגו... האחרים, נראה לנו שהמשיכו לכרסם באין מפריע...

כידוע, יצאנו לשטחים המוכים במכה השמינית בתופים ובמצלתיים, וכאשר נוכחנו שהתזמורת אינה עוזרת – הצטיידנו ברובים ממש, בהנחה שהרעש החזק של הירי, ירחיק את הארבה. בדיעבד הסתבר, שרק מי שבמקרה נפגע מכדור – איבד את יכלתו לכרסם. סיכום האבידות של האויב במבצע היה: שלושה הרוגים (מהם שניים קשה...). אחר כך שמענו, שחוקרי החרק הזה טוענים – שאין לו אבר שמיעה כלל!

באותו יום התנפלו מיליוני החגבים על מטע הזיתים שלנו, שהיה המטע היפה ביותר באזור – מבחינת גודל העצים ויפיים. אך, חסרון "קטן" היה לו: פירות הוא לא נשא... מנחם אפלבוים ז"ל, מרכז המטע, הזעיק את כל העולם ואשתו כדי לדעת על מה ולמה נגזר עלינו להיקרא "אין זיתים"? בין השאר הוא הביא את מגדל הזיתים האגדי חצרוני, מבית השיטה, שפסק – הצמיחה המוגברת של הענפים "לוקחת" את כל כוח העץ, לכן לא נותר לו כוח לתת פרי... על כל פנים, אנו – שהתפללנו כל השנים שנוכל לראות את ענפי הזית מתכופפים מעומס הפרי – "זכינו" לראות את ענפיו כורעים ומשתחוים מעומס הארבה. ונהי בעינינו כחגבים מול שפעת הלגיונות של האויב הכתום...

חנן אולן

הודעה ממרפאת השיניים
רופא השיניים יהיה בסעד
בימים שני ורביעי 18.3 ו-20.3 ז' ו-ט' ניסן
בחג הפסח מרפאת השיניים סגורה
והרופא בחופשה
הרופא יקבל שוב ביום רביעי 3.4 כ"ג ניסן

אירוצי תרבות בחודש ניסן:

המופע "הביתה"

הסופר אסף ענברי בן אפיקים והמוזיקאי אריאל הורביץ בנה של המשוררת נעמי שמר.
במפגש של סיפור ושירה. ביום רביעי חוהמ"פ 27.3.13

ערב יום השואה

מפגש עם הסופרת נאוה סמל, בו נשמע על הדיאלוג בין הדורות בצל השואה ועל הכתיבה
כמובילת זיכרון.

יום ראשון כ"ז ניסן 7.4.13

יום השואה

יום שני כ"ח בניסן 8.4.13 – יציאה לבית קברות

לטקס והקראת שמות

אפנינה ולשויוצ בר חי מלף טוב להולדת הנין

איוכבד אולף ברכות חמות

בן לאושרית ופולף

בן איוסי ומירה

נכד לצופית ואהשלום ססלר

מתלכי להרבה בריאות ומחנות

איתמר סרלואי

אליעז סרלואי, לרחלי ויחזקאל אנדאו

ולכל המשפחה,

מלף טוב לכבוד בר המצווה

תבורכו מנח"מ!

ספר חדש "בירייה feנו"

סיפור הקמת הקיבוץ הדתי fe בני עקיבא

ספרו החדש של ד"ר נחום ברוכי, מזכ"ל הקיבוץ הדתי לשעבר, מגולל את סיפורו של המאבק העיקש על בירייה שבגליל העליון מול הבריטים ובמלחמת העצמאות.

מצודת ביריה הוקמה בשנת 1945 על ידי המחלקה הדתית של הפלמ"ח כמצפה התיישבותי. החברים עסקו בעבודה, אימונים, משימות תצפית וסיוע להעפלה של יהודים שהגיעו מלבנון וסוריה. באחד הלילות, בעקבות תקרית אש, ערכו הבריטים חיפוש יסודי במצודת ביריה ומצאו סליקים ובהם נשק רב ומסמכים שהעידו על פעילות נרחבת של ארגון ההגנה. כל חברי בירייה הושלכו לכלא ובמצודה התמקמו החיילים הבריטים.

הנהגת היישוב היהודי לא יכלה להשלים עם מצב של כיבוש יישוב שלם על ידי הצבא הבריטי, והחליטה להאבק על הנקודה כדי שההשתלטות הבריטית לא תהווה תקדים. הוחלט לנצל את עליית ההמונים המסורתית לתל חי ביום י"א באדר. 3,000 איש מכל הארץ התכנסו בעמק החולה, צוידו בכלי עבודה וחומרי בניין ועלו בארבעה טורים, בליל גשם וסערה, במעלה התלול במבצע שזכה לשם "הגידם", על שם יוסף טרומפלדור. עם שחר הם הקימו מחדש את ביריה, סמוך למצודה הכבושה.

הצבא הבריטי לא ויתר ויצא במלוא כוחו לפנות את האלפים, ששכבו על האדמה הקפואה, נאחזו זה בזה וסרבו לזוז ממקומם. המאבק נמשך ונמשך, כאשר מתנדבים נוספים ממשיכים לעלות כדי לשוב ולבנות את הנקודה. לאחר שעות ויתרו הבריטים והתירו לקבוצה קטנה להישאר במאהל הרעוע. בני עקיבא אימצה את היישוב, צירפה אותו לתנועת הקיבוץ הדתי, והפנתה אליו גרעיני התיישבות, שאחד מהם החזיק במצודה במלחמת העצמאות בתנאי מצור קשים מאוד.

עם הקמת המדינה הסתיים תפקידה הביטחוני של ביריה. בסביבה לא נמצאו אדמות ראויות לחקלאות ולכן עברו חברי קבוצת ביריה לקיבוץ עין צורים והמצודה הפכה למרכז היערנות של הקק"ל.

מזכ"ל הקיבוץ הדתי, נחמיה רפל, אמר שהוצאת הספר היא צעד נוסף בתיעוד חלקם ההיסטורי של המתישבים והלוחמים הדתיים בקרב על ארץ ישראל: "הנחישות של אנשי בירייה והאמונה בצדקת הדרך מהווים עבורנו מגדלור שלאורו אנו ממשיכים לחנך את ילדינו ליישב את ארץ ישראל. הפעילות החינוכית של בני עקיבא, המעלה לביריה כל שנה אלפי חניכים העושים את דרכם אל המצודה במסע לילי המשחזר את המאבק מימי הקמת המדינה, תמצא בספר החדש את הבסיס ההיסטורי והעובדתי."

הספר "ביריה שלנו" יצא לאור על ידי המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל שיזמה את שיקומה יחד עם הקרן הקיימת לישראל ומנהלת כיום את האתר ואת המוזיאון המצוי במצודה. מהמצודה מוביל כיום שביל "בעקבות לוחמים" עד למצודת צפת והצועדים לאורכו מתוודעים לסיפור העלייה לביריה.

ניתן להזמין את הספר במזכירות תנועת הקיבוץ הדתי: mazkiral@kdati.org.il

תלמה דן, בתם של דליה ויצחק דן,

כותבת מרומניה הקרה:

כזוהבה ביקשה ממני לכתוב למדור "סיפור חיים", אני מודה שטיפה נעלבתי. עודני מוסיפה למרק - **שקדיות** ולא **שקדי מרק**, ומזהה את רוב המתפללים בבית הכנסת, (מקווה שהם מזהים אותי), קוראת באדיקות את העלון ומשנת מי היא תורנית מרפאה.

אחרי שבלעתי את עלבוני, חשבתי שאולי יהיה זה מעניין לספר על השליחות המשפחתית שלנו בארצם של דרקולה, הקבב, וצי'אוצ'סקו. (כבר אמרנו דרקולה?) ארצם של יקירינו נדיה קומונצ'י, יוסליה קארו ואדית לוי.

שליחות ברומניה:

לפני כשנה וחצי קיבל בעלי את המינוי כנספח צה"ל בבוקרשט, ואנו קיבלנו את הבשורה שאורזים מכולה וזזים. בשורה?? עם כל הכבוד ומבלי להעליב אף אחד, רומניה לא הייתה משאת נפשנו. אולם, אחרי מספר שיחות עם ישראלים שוהים ברומניה הבנו שזו ארץ שונה ממה שחשבנו. בשנים האחרונות רומניה התפתחה מאוד: מלונות יוקרה, קניוני ענק, תיירות ענפה ועוד. ומעל הכול לפחות בעינינו, רומניה היא ארץ עם טבע פראי, נהרות אדירים וגשם בקיץ... טירות נישאות, מלכים ואבירים.

וכשסבא וסבתא הבטיחו כי הם יבואו כאשר יתבקשו, אמרנו לכולם "לה רבדרה" ויצאנו לדרך.

נחתנו לבית יפהיפה בקצה יער, אך למציאות חדשה לחלוטין לא מוכרת.

שלושת בנינו הגדולים: **יהל** - כבן 14, **אביטל** - כבן 11, **אימרי** בן-8 החלו ללמוד בבית הספר האמריקאי.

גוני - בנינו הקטן כבן 5 - החל ללכת לגן חבי"ד. (שמנוהל על ידי קיבוצניקית לשעבר ממזרע...)

לא אשכח את יום הלימודים הראשון, כשאני נפרדת מילדי ושולחת אותם להסתדר בעולם כל כך זר ואחר, עם שפה שטרם שגורה בפהם. (למרות שיש לנו סבתא מורה לאנגלית וסבא שידוע אפילו רומנית!) לראשונה, שמחתי שילדי משחקים כדורגל, שכן בהעדר שפה - הכדורגל הפך להיות מגשר חברתי, ואיך קובעים קבוצות במשחקי הכדורגל? פשוט מאוד: יבשת נגד יבשת, ילדי אירופה נגד ילדי אסיה וכו'...

באופן מוזר, למרות שאל בית הספר האמריקאי מגיעים מידי שנה ילדים מכל העולם, שעוזבים את ביתם ומתחילים פרק חדש בחייהם - צוות המורים היה מודאג כשבשבעות הראשונים הילדים שלנו לא חייכו. נשאלתי שוב ושוב מה קרה לילדים, למה הם שקטים ופניהם נפולות... תמהתי: מה פה לא ברור? לעזוב משפחה, בית, ארץ, שפה, תרבות, ועוד לחייד?

כמובן שלצעיר בנינו-גוני, המעבר היה רך יותר, ומי שנכנס בשערי הגן שלו ממש מריח את ישראל...

אט אט הבנים החלו להסתגל. השפה החלה להתבסס. חברים הונגרים, ספרדים ואפילו לבנונים התחברו עם בנינו, ואפילו ביום שישי אחד הצטרף אלינו לקידוש ולארוחת השבת גיין מסין. (מי שרוצה לדעת איך הוא אמר לנו שלום מוזמן להציץ בשירה של נעמי שמר).

עם כל קשיי הקליטה והגעגועים העזים, הילדים שלנו נהנים מבית ספר מיוחד במינו, בו הלמידה היא חוויה. זהו בית ספר עשיר באמצעים, וכל כיתה אך תיכנס אליה ומיד תרצה לעזוב את כל עיסוקיך ולהתיישב ללמוד. לפני שבועיים חזר אביטל בן 11 - מטיול סקי, בעוד אחיו הבכור, יהל, בשיעור מדעים ניתח מוח של כבש ("את לא מאמינה אמא,

כל שני ילדים קיבלו מוח של כבש שהטיסו במיוחד מארצות הברית" בקונצרט של אימרי בן ה-8, שרו הילדים שיר של סיימון וגרפינקל לאחר שערכו התרמה חשובה לקניית כדור חדש לטיגריסים בגן החיות המקומי! יום לא דומה למשנהו ובבית ספר זה, אירוע רודף אירוע, האווירה מחד היא של כיף והנאה ומאידך של למידה מאתגרת ורצינית. בבית ספר זה אף אחד לא רץ במסדרון. אפילו המורה דליה נדהמה מהשקט השורר במבנה בו לומדים מאות רבות של תלמידים.

את התכנים היהודיים אנו משתדלים להשלים לילדים בבית, ובימי חג עלינו לבקש אישור מיוחד להיעדרות מבית הספר. כמו שכבר אמרתי, עולם חדש וזר, לא קל להסתגל.

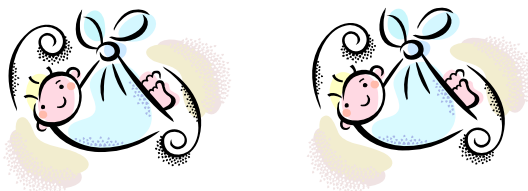
אך היו דברים שהתרגלנו אליהם בקלילות: התרגלנו בקלות משמחת לכך שיש אבא בבית (אחרי שנים שהוא היה ולא היה בהתאם לתפקידיו הצבאיים) התרגלנו בקלות לכך שאין בעיית מים וש אפשר להתקלח כמה שרוצים ולצחצח שיניים בעוד הברז פתוח... התרגלנו בשמחה לימי ראשון הקסומים, בהם עושים באמת כיפים אדירים (וכך שביזות יום א' הוחלפה לשביזות יום ב'...) התרגלנו לנסוע זמן רב במכונית, במסעותינו ברומניה וברחבי אירופה כך שהיום נסיעה לאילת-קטנה עלינו. התרגלנו לפגישות יומיומיות עם אנשים מרחבי העולם, גם עם אלו שחשבנו שלעולם לא ירצו לדבר איתנו.

בהיותנו דיפלומטים אנו מתקבלים בכבוד רב ולא פעם לוחיות הרישוי שלנו גרמו למשרד ממשלתי שלם לעזוב הכל ולטפל אך ורק בנו. מידי פעם אנו מארחים את קהיליית הנספחים הצבאיים בביתנו. באירוח הראשון היינו מאוד מוטרדים מכך שהכופל יהיה כשורה, השקענו מאמצים אדירים בכל פרט ופרט. עתה אנו יודעים שאין לנו צורך להתניגע מידי, כי כשהדיפלומטים רואים את חבורת הבנים שלנו, שהקטן שבהם נוהג בדרך כלל לערוך מופעי ביזור (בהדלקת נר חנוכה אנטיכוכס הגיע בכבודו ובעצמו!) - הם נמסים ברגע אחד!

עוד שנה וחצי של שליחות לפנינו. מעולם לא התאוותי כל כך למראה של שדות החיטה הנגביים... ליערות הרקפות סביב ביתנו בצור יגאל ובכלל לנוף מולדת. (אתם יכולים לתאר לעצמכם מה קרה לי ש"גריסים ותפוחי אדמה" עלו לרשת. נכון-הילדים לא אכלו באותם ימים, לא גריסים וגם לא תפוחי אדמה..)

כולנו מרגישים שהניתוק מהארץ חיבר אותנו אליה עוד יותר, אך גם שלא יעבור עוד זמן רב והבית היפה בנחלה אשר בקצה היער יהפוך לנחלת העבר...

תלמה, בעלה עמיחי והבנים שוהים בשליחות המדינה ברומניה, גרים דרך קבע בצור יגאל.

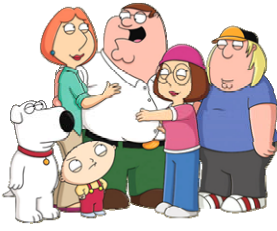
אֵינִי וְאִינֵי וְאִינֵי כְּפֹאֵלֹת וּמְכֹפֵלֹת

אֵהוּ אֵדַת הַנִּינָה וְהַנִּין

תְּאוֹמֵיט אֵצְדֵי רוֹט

נְכֵדֵיט אֵאֵתִי וּמוֹשְׁקוֹ רוֹט

הַרְפֵה נַחַת וְהַרְיֵאוֹת

עונתנו של מנהל הקהילה

שמחה גדולה להיות בשמחה

שמחים אנו עם חמש משפחות נוספות שהודיעו על רצונן להתחיל בבחינת תהליך קליטה לקיבוץ: משפחות וסרטיל, אבן חן, צרפתי, שלזינגר, גייבל.

יודע תעלומות

עורך העלון היטיב לתאר את הרפתקאות הלילה של השרברב ומנהל הקהילה, בחיפוש המים האבודים, באופן שלא היה מבייש אפילו את סופר המתח ארתור קונן דויל. ההבדל היחידי בין גיבורו- שרלוק הולמס, לבין גיבורינו, שהוא תמיד בסוף גילה ופתר את התעלומה.... ואנו, למען האמת מבוססים בבוץ של המים האבודים. הנתונים מראים לעיתים ממש הפוך, ויש אפילו הפתעות, המראות שאנו מדי פעם משתמשים ביותר מים ממה שמקורות מעבירים לנו... ממש מעיין המתגבר. בקיצור, אל תבלבלו אותנו עם העובדות... איך יוצאים מזה? ממשיכים לחשוב, ללמוד, להתייעץ, לבדוק, ובעיקר לבקש שיודע התעלומות יהיה בעזרנו...

והנחש היה ערום

זה הזמן. החום מתחיל. הנחשים יוצאים לפעילות. כידוע האזור שלנו משופע בנחשים, ביניהם- נחשי צפע. הללו נמצאים בשיחים ליד הבתים, ולעיתים מגלים אומץ כמו נחש הקדמוני ונכנסים אף לתוך המבנה עצמו (הנחש האחרון שהתגלה השבוע, שכן אחר כבוד, בתוך חדר בבית תיכון). רצוי לחדד ערנות של ילדים, לא להיכנס לאזור שיחים, לא להרים אבנים גדולות וכו'. בכל פעם שמתגלה נחש - כדאי לקרוא מיידית ליואל עברון (לכוד נחשים עם דיפלומה...) ולא לבחון זריזות ידיים.

לבריאות

כפי שכבר נכתב בעלון הקודם, חגית קאופמן סיימה כמתוכנן את ניהול המרפאה, באופן מסודר ומתואם עם מש"א וצוות המרפאה, ובתאום עם יעריה (האחות שנכנסה בשנה שעברה), שאמורה הייתה לחזור כעת מחופשת הלידה. חגית עברה לנהל את מרפאת האחיות של מכבי בנתיבות. לצערנו, הודיעה לנו יעריה, באופן פתאומי שלא תוכל להמשיך בסעד, מסיבות אישיות ומשפחתיות, ולפתע מצאנו עצמנו עם כוח אדם חסר. כפי שכתבה שרה, אנו שוקדים על מציאת אחות נוספת, המתאימה לדרישותינו. נודה לחגית על שנים של מסירות, לקיחת אחריות, נכונות לשאת בעול הבריאות של כולנו, על לילות לבנים, על שעות לא שעות, ועל טלפונים דואגים. תודה רבה בשם כל הקהילה. נאחל לחגית הצלחה במקום עבודתה החדש.

ועוד בריאות

חדר הכושר שלנו פועל במלוא המרץ. בימים אלה אנו מסיימים טיפול בהוצאת רישיון עסק למקום. אנו מקווים שאחרי כן, נוכל להיעזר בהחזרי מכבי למתאמנים בחדר הכושר (המתאמן מעל שנה זכאי להחזר של כ-300 ₪ שהם כמעט שווי ערך לעלות שלושה חודשי אימון אצלנו..)

עם כל זאת, אחרי למעלה משנתיים שמחירי המנוי לא עלו (ההוצאות כן עלו-חשמל, ניקיון, משכורת, ועוד) יש צורך לעדכן במקצת את המחיר, בין השאר גם כדי לכסות תיקונים, בלאי, ואביזרים חדשים. החל מחודש אפריל- מחיר מנוי חודשי לפעם בשבוע- יהיה 65 ₪ (במקום 60). מחיר מנוי חודשי לפעמיים בשבוע – יהיה 110 ₪ (במקום 100). מחיר מנוי לשלוש פעמים בשבוע – יהיה 130 ₪ (במקום 120 ₪).

העולם התחתון

יש עולם תחתון גם בסעד, והכוונה כמובן לאותו עולם תחתון המצוי תחת רגלינו, מתחת לפני הקרקע, ובעיקר לצנרת הביוב המשרתת אותנו נאמנה כבר עשרות שונים.

בניגוד לצנרת המים המופעלת בלחץ אטמוספרי של המים ממקורות, הביוב כידוע זורם בכוח הגרביטציה, אלי הנקודה הנמוכה ביותר בקיבוץ בואכה איזור התאילנדים, מוסך, לול פיטום, ומשם לאתר "בושם" (בריכות שלמון מחודשות). קוביות הצעירים המצויות במורד הגבעה, נמצאות ממש בגובה קו הביוב. המשמעות היא שכל סתימה בצנרת הביוב גורמת לקו להתמלא עד גדותיו, מאיימת להציף את השירותים בדירות הקוביות במי ביוב. כדי למנוע זאת, הונח צינור מעקף שבמקרה של הצפה פורק את מי הביוב העודפים העולים על גדותיהם, החוצה מאזור הצעירים, לתעלה פתוחה העוברת בין הקוביות למשק ילדים. זהו מפגע תברואתי ממדרגה ראשונה, ואמור לשמש למצב קיצון בלבד.

כל השיעור ההנדסי הזה חשוב, כי מתברר לנו כבר תקופה ארוכה, **שבכל שבת** נסתמת צנרת הביוב בנקודה רגישה זו, עולה על גדותיה, וזורמת לצינור העודפים ומשם לתעלה הפתוחה.... כשבדקים את **הסיבה לסתימות- מגלים ש 95% מהמקרים זו הצטברות של מגבונים לחים**, בתוך הצנרת הנאספים לגוש סותם באזור זה. נראה שבשבת (או בימי חופש- כמו פורים וכדומה) כאשר כל הציבור בבית, כל היום, זו התוצאה. מוזר, אבל מי שמפקפק בדבר מוזמן ביום ראשון הקרוב לעשות סיור בוקר בדרך היורדת לבית ספר החדש.... החלפת צנרת ביוב (ופתרונות אחרים...) יקרה להחריד. מה עוד שבקטע זה הוחלפה צנרת חדשה ממש לפני שנה. יש פיתרון יותר זול- פשוט **להקפיד הקפדה יתרה**, ולא לזרוק מגבונים לחים (וכמובן לא דברים אחרים) לאסלה. וסימנך- "מגבון לסל- וחסל".

הדברים כבר נכתבו במדור זה לפחות שלוש פעמים בשנה האחרונה. אם אנו לא נחנך עצמנו להקפדה זו, ימשיכו תושבי האזור ההוא לסבול מהריח והמראה של ביוב זורם בחוצות, ממש כאילו היינו עולם שלישי... במקביל, נקיים התייעצות עם בעלי מקצוע, כדי לראות האם ניתן לצמצם את הבעיה.

סוף מעשה במחשבה תחילה

נושא החניות בתוך שטח הקיבוץ מורכב וכאוב מאד. התרבו הרכבים הפרטיים, וחסרים מגרשי חנייה זמינים לאוכלוסייה זו. עם כל זאת אין הצדקה לכך שישנם בעלי רכב המחנים את רכבם בסמוך לבית, על מנת לחסוך הליכה רגלית ממגרש החנייה. חשוב לכולנו לשמור על הצביון הקיבוצי, ועל בטחון ילדינו ההולכים בשבילים ולכן יש להימנע ככל הניתן מכניסה לשבילים וכבישים פנימיים. בתוכנית האב של הקיבוץ, המתוכננת בימים אלה, ישנו ניסיון להסדיר את הדברים באופן הולם ומתאים. עד אז דרושה התחשבות של בעלי הרכבים.

עד כאן הדברים ברורים למדי, ולמי שלא ברור - אני מניח פתק תזכורת על שמשת הרכב. בשבת האחרונה, משפחה שהחנתה את רכבה באזור בית הכנסת (שאינו מקום חניה, כמובן) גילתה להפתעתה, שמאן-דהו הוציא את האוויר משני גלגלים ברכב, ואף השאיר כיתוב על אבק שימשת הרכב. ברורה לכל עוגמת הנפש הגדולה שנגרמה למשפחה. התכוונתי להוקיע כאן בכל-פה מעשה אלימות מעין זה, אלא שהתברר, שמדובר במעשה קונדס של צעירים/ילדים (שאינו קשור כלל לנושא מיקום חניית הרכב). הללו לקחו אחריות בסופו של דבר, התנצלו בפני המשפחה, והתחייבו לשלם את הנזק שנגרם בעקבות מעשיהם. על זה נאמר - סוף מעשה במחשבה תחילה.

יוסיף דעת יוסיף מכאוב

שטח בית הספר הישן, נראה כעת כשטח הפקר, מכיוון שעדיין לא סוכס מה ואיך יהיה שם. שטח הפקר, כשמו כן - הוא. ולצערנו ישנם נזקים שנגרמו על ידי ילדים - שבירת חלונות, פריצת דלתות, ועוד. קשה לשמור על המקום גדול כל כך, כאשר אינו מאויש. יש מקום לדבר על כך עם הילדים. אני רוצה להזכיר גם לציבור המבוגר, שאין לעשות שימוש כלשהו, ולו גם זמני, בשטח ללא קבלת אישור מסודר.

וכמו תמיד - נסיים בטוב

הדס ניר הודיעה בשעתו"מ על חתונה עם אורן אגוזי, בסתיו הקרוב. מזל טוב למשפחות, וירבו שמחות.

בת fe-ופ - אפר

ברכת האילנות

”היוצא בימי ניסן ורואה אילנות מלבלבים אומר...”

עם תחילתו של חודש ניסן ופריחת עצי הפרי נצא כולנו יחד לברך את ברכת האילנות. נתכנס השבת, מייד לאחר תפילת מוסף, בשדרת עצי הזית המלבלבת בשביל שמעל בית הכנסת, ונודה להקב"ה על האילנות והבריות הטובות ועל כך שלא חיסר כלום בעולמו.

ארי! 'ו דת

לאחר ברכת האילנות יתקיים שיעור פרשת שבוע כרגיל. החל מהשבת נחדש את שיעורי הרב ארי אחה"צ השיעור בשעה 17:15.